

Π. Τζώνος

Ο ήχος της αρχιτεκτονικής

Τις προάλλες έκανα το νυχτερινό μου περπάτημα στην παραλία και άκουγα τον συνηθισμένο μου FM.

Το βράδυ εκείνο ο νεαρός -απ' τη φωνή φαινόταν- εκφωνητής του νυχτερινού μουσικού προγράμματος παρουσίαζε με εγκωμιαστικά λόγια, ανάμεσα σε κλασικά αμερικανικά συγκροτήματα, και κάποια νεανικά ελληνικά. Μεταξύ αυτών και τρία νέα παιδιά από την Μακρυχώρα Πιερίας, ως συγκρότημα ονομαζόμενο Electric Church, και άλλα τέσσερα από το Λάκκωμα Βοιωτίας, ως Blue Burbon (τα ονόματα των συγκροτημάτων αυθεντικά, τα τοπωνύμια λίγο αλλαγμένα από τον συγγραφέα).

Και μετά άκουσα τα παιδιά να παίζουν. Ο εκφωνητής είχε δίκαιο. Τα παιδιά ήταν πραγματικά καλά. Ο ήχος των Electric Church, τουλάχιστο για το σχετικά αμάθητο αφτί μου, όχι διακρίσιμος από τους υπερατλαντικούς αντίστοιχους. Η φωνή του τραγουδιστή των Blue Burbon τραχιά, σα να ερχόταν κατευθείαν από το Μισσισσίπυ. Και αυτό ήταν που με ανησύχησε: ότι ήταν πράγματι καλοί.

Και μετά σκέφτηκα: Φαντάσου τρία παιδιά από το δικό τους Άινταχο, να έφτιαχναν, λέει, μια κομπανία με κλαρίνα και βιολιά και να τραγουδούσαν πειστικά το «ένας αητός καθότανε». Δηλαδή να το μιμούδιζαν.

Και μετά σκέφτηκα, όχι, οι δικοί μας καθόλου δεν μιμούδιζαν. Αισθάνονταν έτσι - και μάλλον έτσι ήταν... Και τότε άρχισα να ανησυχώ ακόμη περισσότερο.

Και μετά σκέφτηκα ότι αυτό το βλέπω κάθε μέρα. Οι φοιτητές μας σχεδιάζουν στις διπλωματικές τους λαμπερά κτίρια για παγκοσμιοποιημένες μητροπόλεις και ύστερα πηγαίνουν για διακοπές των Χριστουγέννων στο Λάκκωμα Βοιωτίας. Βάζουν στο σχέδιό τους όλη την πίκρα της μοναξιάς του πολυάνθρωπου Λας Βέγκας και το βασανισμένο ζικ-ζακ του μεταμοντέρνου μηδενισμού και πάνε για σαββατοκύριακο στη Μακρυχώρα Πιερίας. Στήνουν γυάλινα κτίσματα για κάτω από τον ήλιο, γιατί άλλοι τα έχτισαν είτε για ανήλιαγες χώρες του βορρά, είτε με την προοπτική να πετάνε την ενέργεια έξω από τους ελαοπίνακες, μια που την κέρδισαν φτηνά από τον τελευταίο πόλεμο σε πετρελαιοπαραγωγή χώρα.

Και μετά σκέφτηκα ότι πώς αλλιώς να γίνει; Στον καιρό τους και οι Πρώσοι του Φρειδερίκου και οι Ρώσοι του Νικολάου Ρομανώφ μιλούσαν τα γαλλικά στις κοινωνικές συγκεντρώσεις φαρσί. Κι οι Κομμουνιστές άκουγαν κατά προτίμηση Jimmy Hendrix, και είδαμε τι έπαθαν. Και οι Έλληνες πήραν από τους Ρωμαίους την θολοδομία και σίγουρα ορισμένοι από αυτούς επέλεξαν να προφέρουν την αττική διάλεκτο με ελαφρώς ρωμαϊκό ασάν.

Και μετά σκέφτηκα ότι ίσως, παρόλα αυτά, ίσως να είναι καλύτερα εσύ να είσαι εσύ, απ' ό,τι να 'σαι κάποιος άλλος. Γιατί πάντοτε τα καταφέρνουμε να παριστάνουμε καλύτερα τον εαυτό μας παρά τους άλλους.

Και μετά σκέφτηκα ότι μάλλον δεν είναι έτσι. Γιατί, αν ήταν έτσι, ούτε στην ιστορία της αρχιτεκτονικής ούτε στην ιστορία γενικότερα θα ήταν τόσο πολλοί αυτοί που παριστάνουν άλλους. Έχει κόστος να είσαι εσύ. Και σκέψου να έπρεπε να σχεδιάζεις όλα τα κτίρια με το δικό σου μυαλό.

Και μετά σκέφτηκα ότι, όταν σκέφτεσαι σαν άλλος, η finis Graeciae είναι ante portas.

Και μετά σκέφτηκα ότι, μέσα στον μεγάλο ποταμό της ιστορίας, so what...;

Και μετά δεν ήξερα τι άλλο να σκεφτώ.

Και μετά σκέφτηκα να γράψω αυτό το κείμενο.

Και μετά σκέφτηκα ότι κι αυτό δεν θα είχε κανένα πρακτικό νόημα.

Και μετά το έγγραφα.